

Telegraful Roman.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiiu pe an 14 cor., 6 luni 7 cor., 3 luni 3 cor. 50 fil.
Pentru monarhie pe an 16 cor., 6 luni 8 cor., 3 luni 4 cor.
Pentru străinătate pe an 24 cor., 6 luni 12 cor., 3 luni 6 cor.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipogr. arhid., Sibiiu, str. Măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției »Telegrafului Român«, str. Măcelarilor Nr. 45.
Scrisori nefrancate se refuză. — Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 14 fil., — de douăori 24 fil., — de trei ori 30 fil.
rândul cu litere garmond.

Simțul realității în politică.

O temă frumoasă și de actualitate și-a ales domnul D. A. Basarabescu, care la cercul de studii al partidului conservator din București a vorbit despre aceea ce lipsește multora dintre politicienii români, de dincolo și de dincoace de munți, despre *simțul realității*, singura busolă, care poate arăta calea dreaptă și bună în politică.

Domnul Basarabescu a făcut întâi definiția simțului realității. El este, — spunea conferențiarul, — balanța, pe care omul cuminte nu trebuie să o uite acasă niciodată, pentru că acest simț ajută omului să cântărească împrejurările, oamenii, ideile, faptele, se cântărească tot și apoi să se pronunțe. Simțul realității se naște și se desăvârșește în om prin experiență. Dar e foarte rar și emană din bunul simț acest pedagog nevăzut dar sever, care știe să te tragă de mânecă tocmai atunci, când crezi că ai ajuns la o isbândă, pentru a-ți spune: «Bagă de seamă ce faci, căci cazi în prăpastie». Iar altădată să-ți spună: «Locul tău nu este aici, pleacă!» (Vai, cât de mare ar fi numărul acelor, la urechile căroră neconținut ar trebui se sune cuvintele acestea ale simțului realității, — dacă l-ar avea!)

Simțul realității e deci o comoară mare, pe care n-o poate avea oricine. Simțul realității e promotorul în artă, iar în literatură el arată scriitorului ce trebuie să culeagă din natură, cât are se redea din ce a cules în opera sa și unde are să se oprească. Cine nu procedează astfel, e lipsit de simțul realității, ceea ce înseamnă, că e lipsit de inteligență. E deosebire între a fi inteligent și a avea simțul realității. Sunt oameni mai mediocri, cari însă urmărind constant și cu răbdare o anumită țintă, pot se o atinge, pe când alții mai inteligenți, năzuiesc la ea înzadar.

Omul inteligent se înșală amar când crede, că lumea e datoare se aducă omagii darului cu care l-a înzestrat natura. În aceasta privință Taine spune: «N'ai dreptul la nimica și nime nu-ți e dator, nici societatea, nici natura. Dacă pretinzi dela ea fericirea, ești un prost. Gândește-te, că trebuie să mănânci, și află, că nu vei putea mânca decât numai aceea ce tu singur ai vânat, ori câștigat».

Omul lipsit de simțul realității nu cunoaște noțiunea justului. El face impresia copilului, pe care îl ridici în brațe, iar el începe se strige: «Vedeți, ce mare sunt! Am întrecut pe tata!» Zicătoarea românească: «Mai bine cu un deștept la pagubă, decât cu un prost la câștig», își află în cazul acesta deplină aplicare.

Simțul realității e rar, și poate fi considerat ca un dar superior. E desteritatea de-a ști se privești, împreună cu puterea *marconiană*, de a vedea până dincolo de ziduri. Dar simțul realității nu trebuie confundat cu simțul practic, care încă e un dar,

pe care îl putem constata la samsari. Simțul realității e strâns legat de simțul moral. O mare parte din oameni, cea mai mare parte, e lipsită de acest simț, de aceea nu-l poate pricepe, îi dă interpretări greșite iar la ocasiunea dată se răsbună împotriva lui cu toată urgia.

În politică aceasta înaltă intuiție, simțul realității, e condiția fundamentală de existență pentru fruntașii statului și pentru conducătorii partidelor politice. Fără acest simț omul de stat și conducătorul de partid devine o ficțiune, rătăcește în larg, ca un vas fără busolă.

Bărbatul de stat lipsit de simțul realității poate fi asemănat cu câinele de vânat, căruia i-a perit mirosul. Dacă l-ai cu tine la vânatoare mai rău te încurcă, pentru că sparie numai vânatul. Are multă bunăvoință, dar face tot ceea ce nu trebuie. Nicăiri ca în politică nu e mai greu, ca cineva să-și păstreze întreg simțul acesta, simțul realității. În politică avem foarte des a face cu mulțimea, iar aceea e constatat psihologic, că în mijlocul mulțimii rațiunea suferă scăderi însemnate, pe când pasiunile, temperamentele, găsesc un mediu prielnic de dezvoltare. Căci cum zice Macaulay: «Mulțimea e mult mai aptă se comită greșeli, decât indivizii». De aceea, în împrejurări grele e mai bine dacă omul de stat stă câțva timp la o parte, pentru a-și putea păstra cumpătul gândirii, ca se poată avea înaintea sa întreaga perspectivă din care se tragă apoi cu pătrundere toate învățăturile folositoare.

Simțul realității în politică dă omului superior fiorul tuturor temerilor, dar și curajul îndrănelii în mijlocul evenimentelor mari. Napoleon spunea: «Când fac un plan militar, nu e om mai fricos decât mine. Imi esagerez toate pericolele și toate relele posibile ce se pot naște din împrejurări»...

Politicianul înzestrat cu simțul realității trebuie se cunoască bine toate calitățile și toate cusururile neamului căruia aparține și pe care chemat este să-l cârmuiască. El trebuie se știe precumpăni cu o desăvârșită imparțialitate, atât virtuțile, cât și slăbiciunile conaționalilor sei, căutând să le utilizeze astfel, ca vătămare se nu se facă nimănui. În zile mari, cum sunt și acelea prin cari trecem acum, e pus greu la încercare acest simț al realității, și nu cei ce strigă, ci cei ce stau pe gânduri și chibzuiesc, cei-ce tac, sunt adevărații bărbați de stat, înzestrați cu simțul realității. Atunci când va sosi ceasul hotărâtor își vor rosti însă și ei cuvântul și cuvântul lor va trebui se fie ascultat și urmat.

Acestea sunt principiile mai însemnate, cuprinse în conferința domnului Basarabescu, de cari ar trebui se țină seamă toți aceia, cari fac politică, fie de stat, fie națională. Căci dela toți se cere darul cel rar: simțul realității.

Propunerea părintelui econom C. Nazarie.

— Reflexiuni —

de Dr. Ioan Stanciu, par. gr.-ort. rom.

II.

Să mi se dea voie să-mi spun părerea și asupra predicii, în legătură cu cele înșirate. E bine și consult să nu ne clădim casă pe năsip, că se dărâmă ușor, ci mai vartos să tindem a ne face clădirile noastre din material trainic și pe base solide, dacă voim să ajungem la sfârșit bun. Așa și cu predica. În momentul când pentru predică stricăm obiceiul și serviciul divin, am clădit pe năsip, având în vedere adevărul, că credincioșii noștri încă nu țin așa mult la predică, ca la serviciul divin. Știu și așa putea aduce și eu multe citate din sf. scriptură și din scrierile sfinților Părinți, referitoare la îndatorirea preotului de-a propaga cu cuvântul credința, morala, cultura etc., dar adaug, că numai în cadrele cultivei, a ideilor aperceptive ale credincioșilor ascultători. Dacă ne ținem de acest adevăr, apoi predică noastră trebuie să fie ținută într'un stil ușor, ca să fie înțeleasă de toți; să fie nu prea lungă, ca să nu plictisească, ear ca conținut trebuie să se miște în cadrele evenimentelor din viața poporului nostru. Cred și sunt convins, că o astfel de predică nu face mari greutăți nici unui preot, deci nici celor mai înaintați în vârstă. Ar fi și un blam pe clerul nostru, să se dea un astfel de ordin, că numai cei tineri să fie obligați a ține predică, ear cei bătrâni să se declare astfel de incapabili. Doar 10—15 minute ori care paroh poate vorbi credincioșilor săi despre unele chestiuni importante, fără mult studiu și pregătire. Ear dacă se susține contrarul, apoi se dorește, ca și la noi să se predice, ca la popoarele apusene, cu o cultură înaintată, ceea ce e foarte greșit. Știu din praxă, că de multeori mă pregăteam cu multă muncă și rosteam predică cu multă dragoste credincioșilor mei, dar învățăturile frumoase nu se legau de ei așa ca atunci, când așa zicând improvizat le dădeam unele sfaturi și povești. În cazul dintâiu auzeam: «Părintele a spus azi frumos povestea», ear în cel din urmă se zicea adeseori: «Bine zice părintele, ar trebui să facem și noi așa». Și pentru ca să fiu bine înțeles, constat, că parohienii mei nu sunt tocmai rămași în cultură, doar suntem 2 preoți, și avem o școală cu 4, ear ca mâne cu 5 învățători.

Bine înțeles, cu cele premerse nu vreau să zic, că preotul nu trebuie să muncască la promovarea parohienilor săi, ci numai vreau să constat, că decăteori se începe un lucru pe base nenaturale, acela nici odată nu reușește bine. În urmăre, ca să fim folositori, cuvântările noastre trebuie să se bazeze mai mult pe viața practică, să fie ilustrate cu întâmplări din cercul de viață al credincioșilor noștri; să ne ferim deci de prea dese și

multele abstracțiuni, conclusele să meargă treptat și să fie ușor accesibile. Așa privind îndatorirea noastră de-a predica, apoi e sigur, că și cei mai în etate și cu o practică mai bogată își vor putea împlini chemarea cu ușurință, iar preoții mai tineri, așa dară fără multă praxă, vor trebui să învețe multe lucruri bune și folositoare dela bătrâni, la din contră, vor întâmpina multe și mari greutăți în cariera lor de păstori sufletești.

Ca să putem face și urma în modul acesta, la nici un cas nu e de lipsă să stricăm noi datinile și cultul nostru religios. Eu vre-o 3 ani, — câtă vreme eram singur paroh în comună, — după serviciul divin îmi țineam predică în timp de 10-15 minute și nu pot zice, că eram mai oboșit, decât atunci când nu predicam. Să nu se uite, că serviciul nostru divin nu e întocmit, ca al evangelicilor, sau luteranilor, unde predică e miezul, fără de care nu se poate servi. Poporul nostru nu e așa înaintat în cultură, și dacă ne-am întocmi serviciul divin așa, ca să fie ca al acelor, am face un saltus mortale, fiind calea apucată nenaturală și în directă contrazicere cu individualitatea credincioșilor noștri.

Mi-am spus aceste păreri cu risicul de-a fi considerat de alți colegi cu alte păreri de preot nemodern. Modernismul poate avea urmări și binefăcătoare, dar totodată și funeste. Când sub lozinca lui încercăm introducerea unor înnoiri, cari nu ne aduc foloase reale, ci mai vartos desastre, cari nu se pot, sau foarte cu greu se pot repara, atunci e o boală gravă; ear când cu ajutorul unor mijloace nouă — să zicem moderne — cu metode sănătoase pe neobservate frământăm și prefacem sufletul credincioșilor noștri: acest curent modern e o adevărată binefacere. În scopul acesta din urmă am propus în una din conferințele preoțești ale tractului Mercurea următoarele:

Am observat, că preoții altor confesiuni desvoaltă o activitate mănoasă pe terenul literaturii bisericești. În special predicile sunt lucrate cu mult zel și cu multă osteneală. Am întrebat pe unul din preoții luterani, că ce fac cu predicile lucrate și scrise din Duminecă în Duminecă, din sârbătoare în sârbătoare? Spre mai marea mea uimire mi-a spus, că cu ocaziunea vizitațiilor canonice ale superintendentului, sau ale protopopului, trebuie să le pună la dispoziție, ca să le cetească și censureze. Un lucru acesta foarte frumos și de toată lauda. Am propus deci și eu conferinței, cu toți preoții din tract să fie obligați a-și scrie predicile de peste an, — fie și numai 5-7 — precum asemenea să fie scrise și acele rostite în apostolatul grupurilor preoțești și înaintate în tot anul conferinței, care prin o comisiune de 2-3 preoți mai destoinici le va censura, după care cele mai reușite se vor putea da publicității. Urmând acestei propuneri toate tractele, ne vom pomeni și noi

cu colecțiuni de predici bune, de unde și cei cu mai puțină praxă și cei mai puțin destoinici în ale predicii își vor putea culege material potrivit și bogat. Aici apoi li s'ar deschide și preoților mai tineri și celor mai în etate un teren larg de muncă și fie care își va putea valida forța, pe lângă aceea că tot mai mult se perfecționează în ale oratoriei.

Se prea poate, că unul sau altul îmi va obiecționa, că doar nu suntem pe băncile școlii, că nu avem timp, sau că din cutare și cutare motiv această propunere nu s'ar putea realiza; dar ca să nu alerg la nenumărați savanți și autori, mă mărginesc la zisa prietenului Popa din articolul amintit: «preotul e îndatorat a-și îndeplini serviciul, căci pentru aceea e slujitor al altarului». Ear sub serviciu ar fi foarte dureros, dacă s'ar înțelege numai serviciul divin și cel din cuvișul molitvelnic, ear nu și celelalte îndatoriri cardinale, cari cad asupra preotului cu conștiință. Aduc pildă pe funcționarii statului și administrativi, cari zilnic lucrează în birourile lor dela 8-12 și dela 2-5 ore, ear noi, cari avem în Dumineci și sărbători 2-3 ore serviciu, tindem să-l prescurtăm pe jumătate, sub pretextul, ca să putem predica. Modernism?

Reasumând cele de până aici, eu sunt deci de părerea, că:

1. Utrenia nu se poate face la vecernie.
2. Textul cântărilor dela utrenie nu se poate ceti, ci trebuie cântat.
3. Preoții pot predica cu aceeași ușurință și dacă e utrenia împreună cu liturgia.
4. Ar trebui să desvoltăm o mai mare activitate în compunerea predicilor.

În atențiunea învățătorilor asentați.

DL ministru de culte și instrucție publică ne-a avizat, că proiectele de scutire (Fölmentési javaslat) pentru dispensarea învățătorilor de serviciu militar activ trebuie să cuprindă următoarele date exacte:

1. În rubrica 12: câte puteri didactice are școala respectivă?
2. Dintre acestea câte sunt în serviciu militar?
3. Câte funcționează actualmente?
4. Dintre acestea câte sunt dispensate de serviciu militar?
5. Câte învățătoare ordinare sunt aplicate la școală?
6. Câți elevi cercetează școala de fapt?

Rubricile 13 și 14 rămân neumplute.

În rubrica a 15 trebuie să se a-rate data, dela care funcționează petiționarul ca învățător definitiv în pos-

tul actual. Tot în această rubrică se va spune, dacă școala este plasată într'un singur local, sau este dislocată în mai multe. În cazul din urmă ce distanță este între diferitele localuri și e posibilă sau nu combinarea claselor.

Învățătorii cari și-au ocupat postul numai după 1 Ianuarie 1915, precum și glotașii din subclasa A, cari au instrucție militară, nu pot fi propuși spre dispensare. Acestea sunt datele de cari trebuie se țină seama învățătorii la pregătirea proiectelor de scutire. Ele privesc și pe acei învățători, cari și-au înaintat deja cererile la Consistor. Prin urmare sunt somați, ca în termen de cel mult 3 zile să înainteze aceste date direct la Consistor spre a fi introduse în proiectele de scutire. Altfel petițiile lor nu vor putea fi transpuse dlui ministru de culte și instrucție publică. Subliniem din nou, că aceste date trebuie să fie cât se poate de exacte.

Dr. I. Mateiu.

Răsboiul.

Știrile pe cari le putem da astăzi cetitorilor noștri, ca venite de pe câmpul de războiu, sunt îmbucurătoare. În Galiția de vest, trupele noastre, unite cu cele germane, au atacat Duminecă trupele rusești și le-au scos pe acestea din pozițiile bine întărite, în cari se aflau de mai multe luni, în linia Malastov-Gorlice-Gromnic. Dușmanul a avut mari pierderi. Peste 30.000 de Ruși au ajuns în captivitate. Au fost capturate multe tunuri, mitraliere și multe care cu muniție. Trupele noastre și-au asigurat trecerea peste Dunajec. În Carpați asemenea am avut succese frumoase. Dușmanul a fost alungat din pozițiile sale, cu mari pierderi. Pe alte locuri încă au fost bătălii Rușii, astfel, că frontul lor a fost bineșor împins îndărăt, și trupele rusești sunt urmărite acum cu energie de trupele noastre. Din Franța și Belgia încă vin știri despre succese mai mici, raportate de trupele germane. Situația continuă deci a fi tot favorabilă pentru Germania și Austro-Ungaria.

Mijloacele succesului.

— Tineretului nostru. —

XXX.

Statornicia.

Am zis deja de mai multe ori și nu strică să repetăm, că *succesul* e chestie de *forță*. Să nu mi se obiecționeze, că *mai mult plătește dibăcia*... pentru că nici *dibăcia* nu este altceva decât o manifestare a *forței*; este *forța cerebrală*, care în-trece și biruște *forța musculară*, pentru că este de natură superioară.

Tineretul este foarte adeseori expus să confunde *forța* cu *impetuositatea*, care nu este altceva, decât demonstrația cea mai slabă a energiei. Impetuositatea nu eschide *slăbiciunea*, după cum se vede limpede pe terenul moralității. Sunt prin urmare oameni cu voință extrem de slabă, dar cari după un period de lăncezeală pasivă, trec într-o mișcare de vehemență impetuosită, spre a cădea iar în scurtă vreme într-o slăbiciune și mai mare.

Cu acești oameni se întâmplă întocmai cum se întâmplă cu condensatorii electrici. Cu o mașină de tot mică putem să încărcăm o baterie de butelii de Leida și să producem o descărcare ori o zguduire momentană. Dar ca să punem în mișcare o mașină puternică, ori să aprindem o lampă electrică nu ajunge această explozie, ci trebuie un curent statornic și continuu; acesta ajunge, cu toate că nu poate produce efecte atât de zgomotoase.

Mulți tineri, după un period de trândăvie, văzând că se apropie examenele cu teribila perspectivă de a fi respinși, iau *marea rezoluție* de a se pune la muncă *înversunată*... două-trei săptămâni, apoi recad iar în trândăvie. Acesta nu e drumul ce duce la succes; drumul acesta poate duce numai la neizbândă!

Forța, care asigură bunul sfârșit al marilor întreprinderi omenești, nu este *forța* exploziunilor neașteptate. Am spus deja, că și operele de artă despre care opinia vulgară crede, că sunt produsul *inspirației*, în realitate sunt rodul unei munci *statornice*; nici nu există *inspirație* bogată fără *sânguină* prealabilă. Explozia prafului de pușcă, care face să sboare în bucăți stâncile, presupune o muncă grea până e găurită peatra, ca să fie așezat în ea explozivul.

Inspirația, *elanul* artiștilor presupune o îndelungată pregătire a elementelor operelor de artă, un studiu lung și minuțios al naturii, exerciții necurmte și studii pregătitoare. Inspirația nu e decât *fuziunea* elementelor operei artistice, adunate și pregătite prin o muncă titanică.

Indienii aprind focul frecând deolaltă două bucăți de lemn uscat. La un moment sare scântea, dar acest moment e precedat de o lungă muncă, de frecare, prin care se produce căldura ce dă naștere scântei și luminii. Toate aceste exemple, și un mare număr de altele ce le-am putea aduce, dovedesc, că nu este de ajuns oarecare silință, oarecare muncă, ci trebuie *statornicia* în muncă, ca să reușim.

Statornicia este numitorul comun al tuturor virtuților; iuriștii romani, imitând pe stoici, în general dau următoarea definiție virtuții: *voință statornică și continuă*. Ori ce virtute este *voință statornică și continuă* de a face ori de a suferi ceva.

Nu este fără prihană acela, care păzește castitatea *odată* ori de *câteva ori*, și dimpotrivă, nu este om atât de păcătos, care să nu fie *câte odată* fără prihană. Tot așa dreptatea nu consistă în a te reține câteodată dela furt, ci în a te reține *totdeauna*, consistă în *voința statornică și continuă* de a evita toate transgresiunile cari jignesc drepturile deapropelui.

Viteaz nu este cel ce nu fuge *totdeauna*, ci acela care nu fuge *niciodată*, care din contră rămâne *totdeauna* la locul ce i-l designează onoarea. Tot așa, nu este *muncitor* cel ce lucrează *câteodată*, nici student silitor cel ce studiază numai în anumite momente, ci cel ce are *statornicie* la lucru. Oamenii cei mai mincinoși spun *câteodată* adevărul, și leneșii cei mai mari încă încearcă câteodată să muncească; însă

din aceasta nu urmează, că cei dintâi sunt oameni vrednici de credință, iar cei din urmă harnici.

Dar dacă *statornicia* este atât de indispensabilă pentru oricare virtute, ea este totodată care face virtutea *grea*, mai ales pentru tineri, în contra virtuții cărora conspiră *vioiciunea* imaginațiunii cu *slăbiciunea* voinții. Și rezultatul acestei conspirațiuni este foarte adeseori nestatornicia, care duce cu siguranță la neizbândă.

Relativ nu sunt prea numeroși tinerii, cari dau greș în viață, pentru că și-au ales o profesiune la care nu sunt chemați de Dumnezeu și pentru că s'au încăpăținat să rămână statornici în alegerea lor. Dar în schimb este nespus de mare numărul acelor tineri cari își datoresc neizbândă multelor schimbări de front, prin cari și-au risipit tinerețea, și mai ales acel period de cinci ani, critic dar și scump, în care vă aflați și voi acum, iubii cetitori!

V'am istorisit deja cazul unuia dintre prietenii mei, care în urma unei alegeri premature și negândite s'a dedicat drepturilor. Și fiindcă avea statornicia, ca să ajungă la scop, sunt sigur, că n'ar fi obținut o poziție *convenabilă*, dacă Dumnezeu nu l-ar fi chemat pe alte căi. Cu toată probabilitatea și-ar fi deschis un birou de avocat, trăind o viață obscură, făcând testamente, acte, măcinându-și viața în mijlocul micilor și banalelor procese, fără ca să-și desvolte inteligența, fără ca să-și poată înălța aspirațiile peste orizontul vieții domestice. Aceasta n'ar fi fost o *existență glorioasă*, dar n'ar fi fost nicidecum neizbândă. Prietenul meu ar fi secerat unul din acele succese prozaice, cari le sunt rezervate celor mai mulți muritori.

Dimpotrivă am cunoscut nenumărați tineri, a căror ruină completă s'a început prin nestatornicia în profesiunea odată aleasă. Unul dă dovezi că are talent și aplicare pentru matematici și crede să se facă inginer. Pleacă deci în capitală ca să între în școala specială. Dar în loc să continue a se pregăti serios, cum făcuse pentru luarea bacalaureatului, perde vremea înzadar, își înșală familia un șir întreg de ani și termină încercând să convingă lumea, că dânsul n'are vocațiune pentru inginerie, ci vrea să se facă farmacist. Dar curând află, că pentru așa ceva trebuie să învețe foarte multă chemie, și se decide pentru advocatură. Natural, cu aplicările și statornicia de care a dat dovadă, învață *atâta* încât prin protecția unui unchiu, care e consilier, ajunge *secretar* de primărie în orașul său natal.

Un altul îmbrățișează cariera militară. Dar sub pretext, că i s'a aplicat o *păcăleală*, cum se întâmplă adeseori noilor elevi, părăsește școala militară și-și alege o carieră civilă. Aici încă întâmpină greutăți — unde nu sunt de acestea? — împrejurarea aceasta îl face să se dedice literaturii, și astfel termină ca *scriitor* într'un ministeriu cu leafă de 1500 coroane pe an.

Și aceștia relativ sunt fericiți. Am cunoscut și alții, cari după ce și-au ales două, trei și chiar patru profesii diferite, au decăzut la viața de *boem*, au ajuns oameni fără căpătâiu, trăind din cerșitorii și fiind o veșnică primejdie pentru punga vechilor lor tovarăși. În chipul acesta sfârșesc aflând statorniciei!

Tinerii mei prieteni, gândiți-vă bine înainte la poziția, ce trebuie să vă alegeți; eu v'am dat spre acest scop număroase deslușiri. Dar dacă ați făcut odată alegerea, vă conjur pe ce aveți mai scump în lume, vă conjur pe viitorul vostru, să nu vă a-

FOIȘOARĂ.

Epilog la o lucrare.

Dedicată artiștilor noștri.

E o ispită grea a firei,
Nu e icoană... nici cântare,
Se'ncoardă frânele iubirei
Pe un prăvăliș ce duce'n mare
Norocul ca un roib în spume.
De o mână crudă biciuit
Pare că n'a mai fost în lume
Copil de vis ademenit.

Dar... am ajuns, prin piept, prin strune
Imi tremură ca o cântă
Ce cu încredere Vă spun,
Că pentru Voi i-am dat fință.
Iubirea mea însă strivită
De o mână grea ca de pământ...
Să furișează umilită
Pare c'au chinuit pe un sfânt.

Chieați-mi de sus din lumină
Taina credinței să-mi spună,
Dacă e fapta mea o vină
Și dacă visul să răsună...
Ori de pe planul de durere
Chieați apostolii ce vin...
Să-mi prorocească de o viață
Fără de luptă și de chin.

Din templul zinelor fecioare
Chieați isbânda fericită.
Mi-e dor de o zi de sărbătoare...
Nu mă lăsați nedumerită,
Trimiteți știri de departe,
Când templul va fi luminat,
Căci n'am avut în lume parte,
Ca să-mi văd visul — înviat.

Să învieze deci — amarul,
O duceți-l cu voi în zare,
Sădiți-l sus unde e harul,
E cea din urmă a mea — cântare.
Voi sta sub bolțile oprinse
Bunică fără de puteri,
Până va trece neatinșă
De-ale renașterii dureri.

Sibiu, 4 Maiu 1915.

Maria Cunțan.

Lupta între binele și răul de pe pământ.

Din englezește,

de G. Henția, paroh.

(Urmare).

Dintre toate națiunile Grecii s'au distin-tins în arte și știință. Ei aveau legiuitori puternici, exploratori înțelepți ai naturii, artiști și poeți, ca nici un alt popor. Însă pecăt de sus se înălța ființa lor pământească, pe atât de întinsecat le-au rămas cele

D zeești. Ei prețuiau în grad mare virtutea, însă virtutele lor curgeau din izvoare tulburi. Iubirea de glorie, de patrie sau de libertate îi înșeflețea pentru fapte mărețe și onorabile. Pentru aceea au devenit mândria veacului lor. gloria omenimei. Cu puterea lor nobilă au subjugat dușmani grozavi. Îndată ce însă au început să iubească bogăția, mai mult decât virtutea, interesul personal mai mult decât patria, luxul mai mult decât libertatea, — s'a stins gloria și libertatea lor. Desbinați între ei au căzut în robie și au devenit un popor neînsemnat.

Ei au decăzut; însă cu mărirea lor nu s'a pierdut ei binele, care a fost câștigat pentru omenime prin spiritul înalt al legiuitorilor, al învățătorilor și al înțelepților lor. Acest bine a continuat a trăi, mișcând în mod binefăcător lumea spirituală în alte părți ale pământului. În lupta luminei cu întunecul s'a rupt noaptea cea veche, și zorile admirabile ale unei alte lumini s'au împriștiat prin lume.

Prin acele virtuți, prin cari Grecii au devenit mari, s'au ridicat Romanii. Patria, libertatea, gloria postumă le umpleau sufletele, i-au făcut tari pentru jertfele cele mai mari, pentru acțiunile cele mai îndrăznețe și mai nobile. Ei se lipsiau de bogății, desconsiderau moartea, cinstea numelui lor le era peste toate. Prin aceasta ei au devenit puternici peste toți vecinii lor; nici când

înaintea lor nu s'a ridicat un popor la putere așa de colosală. Armatele lor se luptau în trei direcțiuni ale lumii. Însă nu râurile de sânge, pe care-l vărsau în trei direcțiuni ale lumii; nu războaiele, ce le câștigau față de armate neasemănate mai mari; nu comorile, pe cari le adunau din toate părțile lumii; nu gloria, strălucirea și domnia Romei peste întreg pământul — au fost prestațiunile lor mai sublimă; nu, acestea toate erau pământești și trecătoare, — ci aceea la ce ei mai puțin se gândeau și pentru ceea ce ei mai puțin s'au aruncat în pericolul morții, a fost mai de însemnat. Ei anume au lăsat în depărtări mari științele lor și ale Grecilor; ei introduceau la popoare semisălbatică legislațiunea lor, precum și moravuri mai omenești. Astfel armele lor erau unealta binelui și a nobilului, pentru a bate părțile brute și animale; și națiuni întregi erau împărțite de o educațiune mai corăspunzătoare și de puterea de a percepe lucrurile mai nobile, ceea ce înainte de aceasta era facultatea numai a câtorva orășe. Astfel imperiul lumii și-a lăsat granițele tot mai mult. Numai căt Roma, desconsiderând exemplul trist al Grecilor, și-a pierdut gloria, libertatea și strălucirea prin chiar aceleași greseli, cari au cauzat ruina Grecilor. Invingătorii lumii au fost învinși de viciile lor. Setea de aur a biruit iubirea mai nobilă de glorie; ambițiosul amor propriu a biruit iubirea de

bandonați cu ușurință cariera aleasă! Putem trăi cinstiți cu orice profesiune și prin oricare tinărul muncitor poate să-și facă o poziție mulțumitoare! Dar prin *nestatornicie*, prin dragostea de schimb, e cu neputință să ocolești dezastrul.

Nu trebuie să facem excepție poate nici cu cariera eclesiastică, înce privește pe aceia, cari o îmbrățișează fără chemare dumnezeiască, ori cu scopuri nelegitime. În acest stat omul nu poate intra numai prin voința sa, căci spre a-i împlini cu vrednicie obligamentele se cere darul care nu este făgăduit pentru toți, cum spune limpede Mântuitorul în evanghelia sa. Dar afară de acest caz, cu greu s'ar putea găsi altul, când să nu fie *mai bine* a continua drumul pe care ai pornit, decât să te întorci îndărăt ca să-ți alegi altul. Mântuitorul a zis, că *cel ce prinzând coarnele plugului se uită îndărăt, nu este vrednic de împărăția cerurilor!* Ei bine, experiența ne învață, că astfel de oameni nu sunt buni nici pentru împărăția pământului, adică pentru câștigarea succeselor sociale!

Dar nu ajunge nici de cum să fim numai credincioși profesiunii ce ne-am ales, ci trebuie să și stăruim în *munca profesională* nu numai atunci, când învățăm profesiunea, ci și când suntem în exercitarea ei. Și așa ceva e destul de greu, pentru că n'avem să ne ferim numai de iluziile închipuirii, care ne zugrăvesc în colori transdăfirii tot ce este îndepărtat, ci trebuie să învingem *slăbiciunea voinții*.

Indeletnicirea este un privilegiu al omului, care află întrânsa recreație, când este liber de orice robie. Într-aceasta consistă, după cum am zis, plăcerea *jocului*. Dar îndatăce această indeletnicire a voinții trebuie să se facă cu regularitate, ca o robie, nu mai simțim acel prisos de energie ce pretinde să ne indeletnicim, ci simțim îndatoririle ce ni le impune o lege superioară, și aici începe deja munca. Iar munca e totdeauna *supărăcioasă*, de oarece, cum zice Aristotel, *e contrară firii noastre* și se face plăcută numai prin obișnuință. Într-aceasta zace și greutatea, dar și taina *statorniciei*. Orice statornicie e supărăcioasă, dar numai până în clipa, când s'a prefăcut în *obișnuința* care e a doua natură și ne face dulce și plăcut ceea ce înainte ni se părea urât și respingător.

Deprindeți-vă deci în statornicie, iubii mei cetitori, pentru că în ea se ascunde adevăratul *secret al succesului*. Stăruțiți în muncă, pentru că cei stăruitori ajung să se bucure de dulceața sânguinței lor. *În gura leului este jagurele de miere*, se zice în istoria lui Samson, și numai aceia cari doboară la pământ și sugrumă groaznică fiară, au darul să guste din dulceața ce o ascunde.

Statornicia ar fi o adevărată comoară, dacă am putea-o dobândi numai cu puterile noastre omenești. Însă ca să o dobândească fiecare dintre noi, trebuie să recurgă la mijloace supranaturale, divine.

st.

NOUTĂȚI.

Din cauza sfintei sărbători, „Sfântul George”, numărul cel mai de aproape al ziarului nostru va apărea luni la ora obișnuită.

patrie și viața destrăbălată a enervat pumnul cel puternic. În urma revoluției unilor continue puterea Romei a succumbat și domniitorii lumii au învățat să asculte de sceptrul unui sirgur concetățean al lor. *Primul împărat* al lor a fost Augustus.

Între popoarele încălțate de spada romană era și poporul israelit; regele lui David și al lui Solomon erau prefăcute într-o provincie supusă Romei. Pentru că după moartea lui Solomon, devenind poporul în discordie, s'a despartit în două regate, cari de aici înainte stăteau unul lângă altul în jaloare dușmănoasă. Fiecare dintre acestea două regate în parte — cel israelit cu capitala Samaria și cel iudeu cu capitala Ierusalim — era prea slab, pentru a putea ține pept contra atacurilor dușmane. Întâi a căzut cel israelit în puterea regelui assyrian — Salmanassar, — apoi Ierusalimul, în puterea regelui din Babilon — Nabuhodonosor. Cei mai nobili din țară au fost duși în robie, și rezerve pângărite au umplut orașele și satele din pământul cu renume vechi. Templul lui Iehova zăcea în ruine. Poporul subjugat, ramas în patria sa, a început a se închina zeilor păgâni, iar o parte mare din cei ce au fost duși ca robi, au adoptat superstițiunile din regiunile depărtate de patria lor, unde erau duși să locuiască.

(Va urma).

Atentatul dela București. Dl. Alexandru Davila, fostul director al Teatrului național, n'a încetat din viață în urma atentatului săvârșit de servitorul său, ci în stare de nesimțire a fost transportat la spital. Starea sa tot mai inspiră îngrijiri și acum. Medicii cred, că pacientul va scăpa cu viață, dar convalescența sa va fi de lungă durată.

Primire în institute militare. Condițiile de primire în școala superioară de veterani din Budapesta, în școlile de cadeti imp. și reg., precum și în școala de cadeti a honvezilor, se pot vedea în orele oficiale la secția sfacerilor militare a magistratului din Sibiu, strada Măcelarilor nr. 4, ușa nr. 4.

Doctorat în filozofie. Domnișoara Margareta Hodoș din Blaj, trecând cu succes examenul de cenzură pentru școala secundară, a făcut săpămâna trecută și examenul de doctorat în filozofie la universitatea din capitala țării.

Bravura pe mare. Cercurile marine se ocupă și acum cu evenimentul scufundării crucișătorului francez „Leon Gambetta” prin submarinul austro-ungar U 5. Bravura lui U 5 este însemnată din punct de vedere militar și marinar, deoarece a dovedit că submarinele sunt potrivite nu numai pentru apărarea malurilor, ci și pentru luptă în marea deschisă. Dacă soldații au virtuți de marinari îndrăzneți, o flotă poate ajunge superioară unui dușman covârșitor ca număr. Fapta eroică a submarinului nostru mai dovedește, că flota franceză nu stăpânește asupra mării adriatice.

Promotie. Dl. Petru Florianu (de origine din Rădăuți) notor orășenesc și șeful ofiului de dare din Caransebeș, a fost promovat Sâmbătă în 1 Mai st. n. s. c., de doctor în științele de stat la universitatea din Budapesta.

Miscări în sinul studenției rusești. Din măsurile luate de ministrul rus de interne, față de universitățile Rusiei, se deduce că mișcările studentesti iau caracter tot mai amenințător. La universitatea din Petrograd s'au dictat pedepse pentru tulburări la vreo două sute de studenți. În Moscova s'au arestat mai mulți universitari, o parte dintr'unșii a fost și condamnată la diferite pedepse.

Ziua automobilelor. Orașul Parizului a hotărât să serbeze, de aici înainte în fiecare an, o zi a automobilelor. Avem, până acum, ziua pomilor, a păsărilor, a copiilor; în viitor o să avem și o zi consacrată automobilelor a căror importanță colosală s'a dovedit în cursul actualului război la toate puterile beligerante.

Bani de fier. Din orașul Gand capitala Flandriei orientale, se anunță că autoritățile comunale, în lipsa banilor mrunți, au hotărât să bată bani de fier. Deocamdată au să se pună în circulație o jumătate de milion de monete a 1 franc și a 1/2 franc, și un pătrar de milion de piese a 2 franci. Pe o latură a banilor se vede leul flamand, pe altă latură e semnată valoarea. Bani de fier au să circuleze până la 1 Ianuar 1918.

Almanahul dela Gotha înlocuit. Înalta aristocrație belgiană a hotărât să nu-și mai introducă numele în cunoscutul *Almanah de Gotha*. A mai hotărât să comunice o nouă publicație sub titlul *Almanah de Bruxelles*, care va conține lista nobilimii franceze și belgiene. Almanahul apare la Par. Numele aristocraților căzuți în război de asemenea se vor tipări pe paginile noului almanah, care se va pune sub presă cât mai curând.

Urcarea prefurilor în Anglia. Ceice voiesc să câștige biruința în mare război, făcând țările să flămânzească, simțesc acum ei înșiși urmările „nobilei” intențiuni. Zărele engleze vestesc publicului lor să se pregătească la o nouă urcare însemnată a prefurilor pentru pâine care estăzi se vinde cu îndoit preț în comparație cu prețul din anul trecut. Ceaiul asemenea se scumpește, de oarece s'a exportat prea mult în Franța și Rusia.

Galeria de tablouri și colecția de anticități a muzeului Brukenhal din Sibiu s'a redeschis, ca de obicei, la 1 Mai. În toată Dumineca și Joi dela 11 ore până la 1 oră d. a. intrarea este gratuită. În alte zile muzeul poate fi cercetat începând dela 8 dimineața pe lângă o taxă de 1 coroană, ce se plătește servitorului călăuz. Dacă muzeul e vizitat de mai multe persoane în același timp, taxa pentru servitor este de 50 flori de fiecare persoană. La sărbători bisericesti, chiar și dacă sânt în zile de Duminecă, muzeul e închis.

Literatura și războiul. În ultimele cinci luni ale anului 1914 au apărut în Franța numai 1835 de cărți; în aceleași luni din anul premergător 1913 s'au tipărit 4836 de cărți.

Soldați stând de pază în parcuri. În Seghedinul nou s'a incubat obiceiul de a rupe flori și crengi din parcul orașului. Într-o zi din Dumineci au fost denunțate la poliție nu mai puțin de 200 persoane iubitoare de acest sport. Poliția, neavând personal de ajuns, a hotărât ca de aici încolo florile și arborii orașului să fie păziți de glosași înarmați cu baionete; ear contravenții, fără mișcări și fără considerare că sunt domni sau doamne elegante, să răspundă în fața poliției, unde trebuie să fie imediat escortați. — Măsuri de același fel, — căci glasul presei răsună în pustiu, — ar scuti și plantațiile promenazii de sub arinii Sibiuului de afecțiunile prea înveredete ale unor plimbători de amândouă sexele și de toate condițiile sociale.

Ce să se întâmple cu furnizorii șarlatani? Răniții soldați din Ungaria, flători în spitalul din Budweis, au adresat o scrisoare interesantă zărelor budapestane. Scrisoarea arată, ce fel de pedeapsă ar trebui aplicată, după socoteala ostașilor noștri, pentru indivizii, cari au însălat armata. „Șarlatanii cari ni-au furnizat conserve stricate, trebuie trimiși fără deosebire de etate la front și acolo să li se dea să mănânce numai din conservele fabricate de ei înșiși”. — așa scriu răniții dela Budweis. Poate că, în adevăr, aceasta ar fi pedeapsa cea mai firească. Însălătorii să poarte ghețele militare cu talpa de hartie, fabricatul lor propriu; să se îmbrace în postavul zdrențuros, de care nu știu cum să se scape cu profit, decât vânzându-l armatei cu bani grei; și să-și mănânce „conservele” drese cu cenușă și cu nisip. Atunci tribunalele militare ar avea de sigur mai puțin de lucru cu astfel de exploatare.

Pentru ziua numelui. Dl. George Guimann, prefect semănarial, răscumpărând felicitările cu prilejul onomastice, dăruiește 15 cor. din cari cor. 10 la fondul Dr. Petru Șpan pentru ajutorarea copiilor de moți, aplicați la meserii și cor. 5 la fondul Episcopul Nicolae Popea pentru masa învățăcelilor meseriași, al Reuniunii meseriașilor români din Sibiu.

Cancelaria advocațională a dlui Dr. Emil Babeș în Budapesta, începând din 3 Mai st. n. se află: VIII. Szentkirályi utca 16 (Gróf Zichy palota).

Pentru văduvele și orfanii ostașilor căzuți. Cu ocazia marelui celebrat la 5/18 Aprilie c. în filia Ciugud (lângă Alba-Iulia) prin preoții George Munteanu, Ioan Berghianu, Ioan Bogdanu, Zaharie Măltanu, Ioan Handa și Stoia Bobeș, s'a adunat 20 cor. pentru fondul Andrei baron de Șegina pentru ajutorarea cu *preferință* a văduvelor și orfanilor s'așilor noștri căzuți pe câmpul de onoare. Pentru prinos aduce sincere mulțumiri, în numele Reuniunii mese iașilor sibieni: Victor Tordășanu, president.

Împărțea. Ziarul *Temps* se grăbește să spună, ce fel de limbi vor stăpâni în lume în cazul, când învinge tripla înțelegere: sunt numai două limbi cu viitor. Una, cea engleză; va domni asupra vieții comerciale; a doua, cea franceză. va fi limba diplomației și a vieții sociale. Pentru îndeplinirea scopului, limba engleză va fi studiu obligator în școlile franceze, ear în școlile engleze și americane se va introduce limba franceză. Pe calea această simplă cetățenii Franței, Angliei și ai Statelor unite au să stăpânească cu limbile lor în lumea întreagă. Ce vor zice la împărțea franco-engleză celelalte popoare mici și mari din Europa și din celelalte continente, — nu o spune ziarul parizian, poate în presupunerea, că popoarele „culte” nu vor întârzia să primească pline de recunoștință introducerea celor două limbi ca mijloace obligatoare de comunicație comercială și diplomatică și socială.

Bioscopul Apollo de pe Piața Hermann va reprezenta Mercuri și Joi în 5 și 6 Mai n. 1915: Mare serată senșațională. Program: Sânge și fier, film grandios din război în 3 acte. Soarele a'bastru, partea II, comedie în 3 acte. În teatru ung din Budapesta a avut „Favorita tatălui” un succes foarte mare. Rolul principal îl joacă cea mai încântătoare actriță germană: Midge Lessing. Vineri: Crin negru. Sâmbătă și Duminecă: Serată Henny Porten.

Economie.

Peronospora.

Povește de apărare împotriva peronosporii viticole.

Între vrășmașii (inimicii, dușmanii) cei mai mari ai viilor se numără peronospora viticolă, numită în unele locuri si mană.

Peronospora e un mușgaiu (burete), care atacă și pustiie frunzele, florile și bobitele vitelor de viie așa, că în scurtă vreme poate să nimicească tot rodul viei din ar; afară de aceea uscându-se frunzele vitelor, lăstarii nu pot crește, rămân verzi și necoțiți, iar urmarea este, că pentru anul viitor nu vom avea lemnul de rod; v'ia întregă slăbește și, dacă se repetă aceasta vre-o câțiva ani, vița pierd. Păgube mai mari decât peronospora numai floarea cășunează viilor.

Cunoscut fiind însă mijloacele de apărare, e de mare însemnatate, ca să ne apărăm împotriva ei înainte de a se ivi.

Apărarea constă în aceea, că stropim v'ia de vie cu așa numita zămă bordoleză. Aceasta nu e altceva decât apă, în care s'a topit peatră vânăță (sulfat de cupru) și s'a adăos var.

Apa de topit o pregătim în modul următor:

Pentru stropitul dintâiu se folosește la fiecare 100 litri de apă 3/4 kgr. peatră vânăță și tot atâta var stâns. (Sub var stâns este a se înțelege, că luând peatră de var punem puțină apă peste ea așa, ca varul să se prefacă numai în praf fin, din praful acesta să ia tot atâta ca și din peatră vânăță).

Pentru cea de a doua oară să se facă mai iute, peatră vânăță se leagă în un saculeț de pânză rară și se a'arnă în jumătatea de apă câtă voim să folosim, iar în cealaltă jumătate de apă punem varul stâns, mestecând bărbătește, ca să se topiască bine în apă.

Dupăce s'a topit peatră vânăță, turnăm în soluțiunea aceasta laptele de var, străcurându-l prin o sătă veche, ca pietricelele de prin var să nu ne strice stropitoarele și apoi amestecăm mereu. Dacă apa de stropit are culoarea albastră a cerului, aceasta dovedește, că am pus var de ajuns în zăma bordoleză, iar la caz că ar fi mai rămas ceva din laptele de var, punem în apa de stropit tot atâta apă curată.

Despre aceea că pus-am var de ajuns ne mai putem convinge și așa, că cumpărăm din farmacie (apotecă) de vre-o câțiva bani hartie roșie de lacmus și cu aceasta cercăm zăma bordoleză. Dacă hartia roșie se învinețește, aceasta dovedește, că am folosit var de ajuns, dacă rămâne însă roșie, mai punem puțin lapte de var pânăce hartia învinețește.

Zăma astfel pregătită o stropim cu ajutorul stropitoarelor (proastelor, tulumbalor) anume făcute spre acest scop. De câteori împlum stropitoarea mestecăm bine apa de stropit din butoiu sau din ciubărul, în care am făcut-o, și o străcurăm prin sătă ca să nu intre gunoii în stropitoare. E bine dacă și în decursul stropitului se scutură (clătină) stropitoarea din spate pentru că să se amestece zăma din ea.

Pentru întâia oară se stropesc când lăstarii au 8—10 frunze, adică pe la mijlocul lunii Maiu, a doua oară la 14—20 zile după stropitul întâiu, a 3-a și a 4-a oară în lunile Iulie și August.

Pentru stropitul al doilea și celelalte se va lua 1 kgr. de peatră vânăță la 100 litri apă și tot atâta var stâns. Mai multă peatră vânăță nu e de lipsă să se iee, de oarece mărește numai cheltuielile, fără a avea succes mai mare.

La stropit să îngrijim, ca zăma să ajungă peste tot locul, va să zică nu numai frunzele, ci și ciorchinul precum și florile, boabele și lăstarii să fie stropiți, căci peronospora li atacă și strică și pe aceștia.

Zăma bordoleză să se facă numai în ziua în care se și folosește, de oarece dacă stă, perde din putere.

Tempul cel mai periculos pentru viță este, când după o ploaie mărunță urmează căldură mare, căci atunci se ivește peronospora mai tare și în asemenea cazuri, dacă via e încă nestropită, o stropim fie chiar și pe ploaie, de oarece numai așa putem împiedeca ivirea și lățirea peronosporii.

Apărarea contra peronosporii trebuie să fie totdeauna prevenită, adică înainte de a se ivi peronospora. Frunzele atacate noi nu le mai putem vindeca cu nici un fel de praf sau stropit, deci trebuie să avem grijă să stropim la vreme, de oarece orice amânsare aduce păgube mari după sine prin pierderea în mare parte a recoltei și prin necoacerea coardelor de rod pentru anul viitor.

Sibiu, 1 Maiu 1915.

Comitetul central al „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu”.

Pant. Lucuța,
prezident.

Victor Tordășianu,
secretar.

Nr. 366/1915.

(65) 1—3

Concurs.

Pentru ocuparea postului de paroh în parohia Șomfalău cu filia Adămuș, din protopresbiteratul Târnavei, la Ordinul Prea-nerabilului Consistor arhidiecezan Nr. 3332 Bis. din 7 Aprilie a. c. se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreună cu acest post de paroh sunt cele fasonate în coala B. pentru întregirea dela stat.

Doritorii de a ocupa acest post să-și înainteze cererile instruite cu documentele prescise de normele în vigoare — la subsemnatul ofi în protopresbiterat, având a se prezenta după încunoaștințarea protopresbiterului, cu observarea dispozițiilor din Regulamentul parohial la biserică în vre-o Duminecă sau sârbătoare, spre a cânta, predica, ori a oficia și cuvânta.

Cetateadebaltă, 16 Aprilie 1915.

Oficiul protopresbiterat gr.-or. român al tractului Târnava.

Nicolae Todoran
protopop.

Nr. 165/1915.

(66) 1—3

Concurs repetit.

Pentru întregirea postului de paroh în parohia vacantă de clasa III Banpotoc cu filia Chimindia pe baza ordinațiunii Prea Venerabilului Consistor din 1 Aprilie a. c. Nr. 3340 Bis 1915 se publică concurs repetit cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreună cu acest post sunt cele fasonate în coala B. cu privire la întregirea dela stat.

Reflecții la acest post au a-și așterne cererile de concurs în regulă în termenul fixat subsemnatului oficiu protopopesc. având a se prezenta în respectiva comună, în vre-o Duminecă sau sârbătoare pentru a cânta, predica, eventual celebra.

Deva, la 14 Aprilie 1915.

Oficiul protopopesc gr.-or. în conțelegere cu respectivul comitet parohial.

Dr. Ioan Dobre
protopresbiter.

A apărut

în editura Comisiunii administrative a tipografiei arhidiecezane

Rânduiala Liturgiei și Carte de rugăciune

pentru tinerimea gr.-or. ort. română

în care se cuprind: Rânduiala liturgiei; rugăciune de dimineață; rugăciunea sfintei Treimi; rugăciune către Dumnezeu Fiul; psalmul 50 „Miluește-mă Dumnezeu” etc.; Simbolul credinței; tropare de cerere; rugăciunea sfântului Efrem; rugăciunile mesei; rugăciune de toate zilele către Născătoarea de Dumnezeu; rugăciune către sfântul Nicolae; rugăciune înainte de mărturisire; rugăciunile înainte de împărtășirea cu s. cuminăcătura ale marelui Vasile și Ioan gură de aur; rugăciuni după împărtășirea cu s. cuminăcătura; rugăciunile de seara și rugăciunea cinstitei cruce.

Se află în depozit spre vânzare la **Librăria arhidiecezană**, și se vinde legată frumos, în coloare roșie, cu 40 fileri.

Format plăcut, mic, pentru a se putea purta și în buzunar

Revânzătorilor li se dă rabat 20%.

A apărut

în editura Comisiunii administrative a tipografiei arhidiecezane

Carte de rugăciune,

în care se cuprind: Rugăciune de dimineață; rugăciunea sfintei Treimi; rugăciune către Dumnezeu Fiul; Psalmul „Miluește-mă Dumnezeu”, etc.; rugăciunile mesei; Simbolul credinței; rugăciune de seara; rugăciune către Dumnezeu Tatăl; rugăciune către Născătoarea de Dumnezeu; rugăciunea sfintei cruce; rugăciune către Domnul nostru Iisus Cristos și rugăciune la nenorociri și alte necazuri.

Se află în depozit spre vânzare la **Librăria arhidiecezană**, și se vinde legată în coloare roșie și vânăta cu 20 fileri.

Format plăcut, mic, pentru a se putea purta și în buzunar.

Preoților, profesorilor și învățătorilor, la comanda de cel puțin 50 exemplare, pe lângă achitarea prețului sau expedarea cu rambursă, li se dă 20% rabat.

Este o carte de rugăciune foarte corespunzătoare nu numai pentru trebuințele sufletești ale ori cărui creștin, ci și ca dar la copii, precum și pentru ostașii din război, atât după cuprins, cât și după format și exterior.

A apărut

în editura Comisiunii administrative a tipografiei arhidiecezane

Acaftistul

Presfintei Născătoarei de Dumnezeu și alte rugăciuni, cu binecuvântarea Înalt Preasfințitului Domn Ioan Mețianu arhiepiscop-mitropolit al bisericii ortodoxe române din Transilvania și Ungaria etc.

În aceasta ediție augmentată, (471 pagini) se cuprind:

Rugăciunile dimineții, de seara și pentru fiecare zi din săptămână. Canonul de rugăciune de toate zilele. Rugăciunile dumnezeieștii Liturgii. Canon de pocăință către Domnul nostru Iisus Christos. Rugăciune mai înainte de Îspovedanie. Învățătură pentru Îspovedanie. Rugăciunile sfintei cuminăcături. Rugăciunile după sfânta cuminăcătură. Rugăciune către Domnul nostru Iisus Christos. Rugăciune din toate zilele către Născătoarea de Dumnezeu. Acaftistul Domnului nostru Iisus Christos. Canon de umilință către Domnul nostru Iisus Christos. Rugăciunea de umilință către Domnul nostru Iisus Christos. Acaftistul preasfintei de Dumnezeu Născătoare. Canon de mulțumită către preasfânta Născătoare de Dumnezeu. Canonul sfântului Nicolae. Cinstitul Paracelis al preasfintei Născătoarei de Dumnezeu. Canon de rugăciune către Îngerul păzitorul vieții omului. Canonul de rugăciune ce se cântă către toate puterile cerești și către toți sfinții. Rugăciunile mesei. Rugăciune la deosebite ocazii. Culegere de rugăciuni la felurite întâmplări. Sinaxariu pentru tot anul. Păscălia până la anul 1960 cu explicare.

Se află în depozit spre vânzare la **Librăria arhidiecezană**, și se vinde legată solid și cu gust, în coloare roșie, cu 1 cor. 60 fil. Revânzătorilor li se dă 25% rabat.

Tipărit pe hârtie fină, se vinde cu prețul de 1 cor. 80 fil.

„RIUREANA”

însoțire de anticipație și magazin în Șugag.

mezögazdasági raktár és előlegezési szövetkezet Sugágon.

Convocare.

Onorații membrii ai însoțirii de anticipații și magazin „Riureana” se convoacă prin aceasta la

adunarea generală ordinară,

ce se va ține în 24 Maiu n. 1915, la orele 2 d. a., în localul însoțirii pe lângă următorul

Program:

1. Raportul direcțiunii și al comitetului de revizie asupra rezultatului de gestiune pe timpul dela 1 Ianuarie 1914 până la 31 Decembrie 1914.

2. Stabilirea bilanțului pe anul de gestiune 1914.

3. Alte eventuale propuneri.

Șugag, în 1 Maiu 1915

Octavian Berghazan
director.

George Perian
membru în direcțiune.

(67) 1—1

Meghívó.

„Riureana” mezögazdasági raktár és előlegezési szövetkezet t. cz tagjai ezennel egy az egyet helységében 1915 május hó 24 én d. u. 2 orakor megtartando

rendes közgyűlésre,

következő

Tárgysorozat

mellett meghivatnak:

1. Az igazgatóság és felügyelőbizottság az 1914. január hó 1-étől — 1914. december hó 31-éig időszakra ügymenetéről szóló jelentése.

2. Az 1914 évre számadási megalapítása és a tiszta nyereség felosztása.

3. Más esetleges javaslatok.

Sugág, 1915. május hó 1-én.

Berghazan Oktav
igazgató.

Perian György
igazgatási tag.

Contul bilanț. — Mérleg-számla.

Pe timpul de gestiune dela 1 Ianuarie până la 31 Decembrie 1914. — Az 1914. január hó 1-étől 1914. december 31-éig időszakra.

Activa—Vagyon.	K f	Pasiva—Teher.	K f
Cassa — Pénztári készlet	7,985 33	Capital social — Üzletrészek 467 tag. 154	11,694 —
Escont — Leszámitolt váltók	59,231 —	Fond de rezervă — Tartalék alap	2,451 72
Hipotecă — Jelzálog kölcsönök	29,752 83	Fond de zidire — Építkezési alap	198 31
Imprumuturi pe obligațiuni cu cavenți —		Fond economic — Gazdasági alap	27 49
Személyes hitelek	180 —	Depuneri — Betétek	28,342 72
Mobilár — Felzserelés	189 —	Cont-Curent — Folyó számla	37,090 —
Abscriere — Leírás	28 —	Reescont — Visszeszámitolás	16 077 60
Interese transitoare decursive — Atmeneti		Creditori — Hitelezők	283 17
hátralékos kamatok	2,300 —	Dividendă neridicată — Fel nem vett oszt.	139 64
		Interese transitoare anticipate — Atmeneti kamatok	900 —
		Profit curat — Tiszta nyereség	2,404 51
	99,609 16		99,609 16

Contul profit și pierdere.

Spese—Kiadások.	K f	Nyereség és veszteség számla.	Venite—Bevételek.	K f
Interese: — Kamatok:		Interese: — Kamatok:		
la depuneri — betétek után	1,652 59	la escont — váltóleszámitolás után	5,970 08	
la cont-curent — folyó-számla után	3,331 —	la hipotecă — jelzálogkölcsön után	1,833 56	
la reescont — visszeszámitolás után	1,076 37	la obligațiuni — kötelezvény után	122 —	
Salare — Fizetések	200 —	Provizioni și alte venituri — Jutalék és más jövedelmek	2,345 11	
Spese administrative — Költségek	355 64			
Chirie — Házbér	32 —			
Dare: — Adó:				
a) 10% dare la int. depuneri — 10% adó betéti kamat után	165 25			
b) dare, aruncuri și diverse contrib. — adó, potadó és különféle illeték	455 19			
Abscriere — Leírás butoroknál	28 —			
Diverse — Különlékek	570 20			
Profit curat — Tiszta nyereség	2,404 51			
	10,270 75			10,270 75

Șugag, în 13 Decembrie 1914.

Oct Berghazan m. p.,
director-igazgató.

George Perian m. p.,
contabil könyvelő.

Ioan Bogdan m. p.,
cassár-pénztárnok.

Membrii direcțiunii: — Igazgatósági tagok:

George Gros m. p. **Ioan Bogdan m. p.** **Nicolae Cutean m. p.** **George Perian m. p.**
Ioan Avram m. p. **Octavian Berghazan m. p.** **Ioan Bogdan I. Pavel m. p.**

Confrontând aceste conturi cu registrele principale și auxiliare le-am aflat în deplină ordine. — Jelen számlákat megvizsgáltuk és a fő és segéd könyvekkel összhangzaban találtuk.

Șugag, în 20 Ianuarie 1915. — Sugag, 1915. január 20. án.

Comitetul de supraveghiere: — A felügyelő bizottság:

Nicolae Bogdan m. p.

Ioan Catalina m. p.

Dumitru Străulea m. p.

Vasile Bucurescu m. p.

Simion Zămora m. p.

„LUMINA”

institut de credit și economii, societate pe acții în Sibiu.

CENTRALA: Telefon Nr. 177.
SIBIU, strada Cîsnădiei Nr. 7.

FILIALE:
MURĂȘ-OȘORHEIU și TURDA.

Capital K 600,000.— Fonduri K 50,000.—
Depuneri „ 2,000,000.— Active „ 2,800,000.—

Primește depuneri 5% interese fără anunt. Pentru depuneri fructificare cu 5% ner mai mari de durată mai lungă cu anunt, dela corporațiuni bisericești ș. a. și dela particulari se acordă și interese mai mari. — Darea după interesele de depuneri o plătește institutul. — Depuneri se pot face și prin postă fără spese prin ceruri, cari se pun la dispoziție la cerere, deasemenea se pot face și ridicări prin postă fără spese de porto.

(40) 10—

Diracțiunea.

La **Librăria arhidiecezană, Sibiu**, se află de vânzare editura proprie:

EVANGELIA

legătură foarte fină în catifea, coloare bordo, cu patru evangeliști în față și la mijloc restignirea, tot aceiași și în dos, foile aurite, cu copcii, în o frumoasă cutie de păstrat 150 cor.

Aceiași legătură cu patru evangeliști, restignirea la mijloc, iar în dos cu patru nasturi și la mijloc restignirea, foile aurite, cu copcii, în o frumoasă cutie de păstrat 135 cor.

Aceiași legătură, în față cu patru evangeliști și la mijloc restignirea, iar în dos cu patru nasturi și la mijloc cu o cruce, foile aurite, cu copcii, în o frumoasă cutie de păstrat 100 cor.

Evangelia legată în piele Chagrin pe ambele părți imprimată evangeliști și la mijloc restignirea, foile aurite, cu copcii, cu cutie de păstrat 35 cor.

Evangelia legată în piele roșie, cu cadru aurit și la mijloc cu o cruce imprimată, foile colorate galben, cu copcii 25 cor.